

EGERBAKTA – SIROK

1. EGERBAKTAI LÁPTAVAK

Egerbakta környékén, a Tó-hegy tövében, három nagyobb zárt tómedencét találunk (Baktai-tó vagy más néven Nagy-tó, Kis-tó és Felső-tó). Ebből a Nagy-tó az, ahol nyílt víztükör csillog, míg a másik két víztest feltöltődése előrehaladottabb állapotú, és nagyobb arányban fedi mocsári és lápi növényzet. Tözegmohás lápnak a vegetációborítás alapján leginkább a Kis-tó tekinthető.

A Natura 2000 hálózathoz tartozó, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület. A láptavakat bemutató, szabadon látogatható tanösvény az Egerbakta, Tölvöly u. 2. sz. ház elől indul.

Egerbakati láptavak

2. A ROZSNAKI-VÖLGY KAPTÁRKÖVE

Sírok keleti határában a Kigyós-patak völgyében több sziklatorony emelkedik. Közülük a Rozsnaki-völgy kaptárköve hordozt fülkét.

A kaptárkő védett természeti emlék.

Szabadon látogatható.

Rozsnaki-völgy kaptárköve

3. SIROK, VÁR, TÖRÖKSZ TAL ÉS BÁLVÁNY-KÖVEK

A vulkáni tufából álló hegycsúcsra épült síroki Vár történelmi emlékhely, gazdag programokkal.

A várral szemközti csúcson található a Törökszantal, melybe tál alakú mélyedéseket, csatornákat faragtak.

Az ún. Bálvány-kövek, a Barát és az Apáca-szikla meredek tornyai 5-6 m-rel emelkednek az azokat hordozó gerinc fölé.

A Bálvány-kövek szabadon látogathatók, a vár nyitva tartásáról Sírok község honlapján tájékozódhatnak.

EGERCSEHI – TARNALELESZ – BÜKKSZENTERZSÉBET

4. EGERCSEHI, BÁNYAMŰZEUM

2021-ben nyitott meg a település központjában a Bányamúzeum.

A kiállítás ismerteti a térség szénbányászatának történetét és bemutatja a bányászat során használt eszközöket.

A nyitvatartásról a Polgármesteri Hivatalban lehet érdeklődni.

5. TARNALELESZ, LELESZI-VÖLGY

A terület kiemelkedő földtani-felszínalaktani, s egyben tájképi értékei a dombvidéket alkotó homokkő természetes feltárádásai kísérik utunkat a Leleszi-völgyben. Impozánsak továbbá a Vermes-völgy és a Leleszi-völgy találkozásánál emelkedő Pes-kő sziklafalai, valamint a Szarvas-kő magas, meredek sziklaorma.

A Leleszi-völgy védett természeti terület, a kijelölt turistaúton szabadon látogatható.

6. BÜKKSZENTERZSÉBET, NAGY-KŐ

Az Erzsébeti-völgy ÉNy-i oldalának mellékvölgyében található a Nagy-kő messziről szembeötöl meredek homokkő dombja, melyet a felszíni mállás formált mai alakjára. Déli, délkeleti, közel függőleges sziklafalán a cemen-táltabb részek eróziós kibontásával keletkezett homokkő cipők sorakoznak.

A Nagy-kő tetején a késő bronzkori Kyjatice kultúrába tartozó erődített telep, földvár állt, melynek maradványai ma is megfigyelhetők.

A Nagy-kő védett természeti terület, a Tarnavideki Tájvédelmi Körzetben helyezkedik el.

A Nagy-kőt és környékét bemutató tanösvény szabadon látogatható.

SAJÓVELEZD – UPPONY – DÉDESTAPOLCSÁNY – NAGYVISNYÓ

7. BÁNHORVÁTI, DAMASA-SZAKADÉK

A Sajóvelezdtől tanösvényen, Bánhorvátiból turistaúton megközelíthető Damasa-szakadék az Egeres-völgy vízfyfőrásába szakít bele.

A szakadék kialakulásában 18-19. századi földrengekés és a lejtő-csúszás játszották a főszerepet.

Az üledéken megcsúszott, leomlott andezitblokkok között zugzugos járatrendszerek, árbarlang és sziklával tagolt, el-ágazó majd egyessüló hasadékok alakultak ki.

A Damasa-szakadék fokozottan védett természeti terület. Csak a kijelölt útvonalon látogatható.

8. UPPONYI-SZOROS

Az Upponyi-hegység a Bükk-vidék északi, a Bükk hegységtől jól elkülönülő része.

Uppony és Dédestapolcsány között az ország egyik leglátványosabb szurdokát hozta létre az őidei mészkőbe törésvonalak mentén bevágódott Csernely-patak. Az Upponyi-szoros világoszürke mészkőfalai elérik az 50 m magasságot.

A tetőről gyönyörű kilátás nyílik a szoros déli részén a Csernely-, és a Bán-patak visszaduazzasztásából kialakított Lázbéri-víztorozóra.

A terület a Lázbérci Tájvédelmi Körzet része. Turistaúton szabadon látogatható.

Damasa-szakadék (Klein Dávid)

9. NAGYVISNYÓ, MIHALOVITS KŐFEJTŐ

Nagyvisnyón, a József Attila utca végén található a Mihalovits kőfejtő, amely 260-252 millió évvel ezelőtt keletkezett fekete, bitumenes mészkövet tár fel.

A rétegek dőlése alapján a kőfejtő egy lefelé domborodó rétegsor magjában létecsült.

A kőzet ősmaradványokban gazdag. Az elpusztult állatok maradványai erősen oxigénhiányos környezetben halmozódtak fel és szinte tökéletes épségben maradtak fenn. Jellemző ősmaradványok a meszalgák, foraminiferák, kagylók, Ostracodák, Barchiopodák.

A kőfejtő védett földtani alapszelvény. Szabadon látogatható.

MÁLVINKA – KIS-FENNSÍK

10. CSONDRÓ-VÖLGY

Mályinkáról kék+ jelzésű turistaút vezet a Csondró-patak alsó-triász mészkőbe bevágódó vadregényes szurdokvölgyébe. A vízfakadások a völgy teljes felső szakaszán mésztufát építenek, ezeken a víz kisebb-nagyobb sellőkét, vízeséseket alkot. Legnagyobb forrása a Mária-forrás, környéke kedvelt kirándulóhely.

A kék+ jelzésű turistaúton feljuthatunk a szentléleki idegenforgalmi központba.

A Csondró-völgy fokozottan védett természeti terület, csak a kijelölt turistaúton látogatható.

11. KIS-FENNSÍK, UDVAR-KŐ

Szentlélekről piros sáv, a garadnai erdei vasút végállomásától piros + jelzésű turistaúton járhatjuk be a Kis-fennsíkot.

A Kis-fennsík triász idősziaki mészkőve gazdag felszíni és felszín alatti karsztformákban. Jellemzők a vízmeyelőtőbor-soros völgyek, ördögszántás mezők, a függőtöbröket, romosodó forrásbarlangokat hordozó karsztos bércek és tetők.

Itt található a hegység egyetlen igazi szakadéktöbre, az Udvar-kő, két töbörösoros völgy találkozásánál.

A Kis-fennsík a Bükki Nemzeti Park védett természeti területe, turistaúton szabadon látogatható.

Udvarkő

12. FELSŐ-FORRÁS

A Forrás-völgyben vezet végig a Kis-fennsíkon át vezető piros + jelzésű turistaút. A Forrás-völgy völgyfője – a Felső-forrás csaknem zárt katlana - karsztformákban nagyon gazdag. Peremeti helyenként tornyokra tagolt, függőleges mészkőhomlokzatok szegélyezik, melyekben barlangok nyílnak.

A Felső-forrás korábban jelentős mennyiségű mésztufát rakott le. A forrás foglalása, és a száraz időjárás miatt azonban a mésztufa már pusztul.

A Forrás-völgy védett természeti terület, jelezett turistaúton szabadon látogatható.

HÁMOR – LILLAFÜRED – ÓMASSA

13. SZELETA-BARLANG

A Szeleta-barlang tetőközébe került fosszilis forrásbarlang, a Bükk hegység legnagyobb ősemberbarlangja.

Az itt talált babérlevél alakú kőeszközök alapján nevezik a Bükk más barlangjaira is jellemző eszközkészítőt ipart Szeleta-kultúrának.

Régészeti kutatások szerint a barlang a középső- és felső-paleolitikumban mintegy száztízezer évig lakott volt.

A Szeleta-barlang fokozottan védett természeti érték.

Hámborból vagy Lillafüredről piros sáv jelzésű turistaúton érhető el, szabadon látogatható.

14. ANNA- ÉS SZENT ISTVÁN-BARLANG

Lillafüreden található a Bükki Nemzeti Park két idegenforgalom számára megnyitott barlangja.

Az Anna-barlang a Színva karsztforrásának vizéből édesvízi mészkőlerakásban alakult ki, uregei a vízeséséknél lehajló növényzet alatti fülkék bebotlózódásával jellelt létre.

A Szent István-barlang jól karsztosodó triász mészkőben képződött. Termeinek többsége nagy magasságú hasadékokban, kúrtókben végződik. A járatokat cseppkőfelnyások, függő és álló cseppkövek, cseppkőoszlopok díszítik.

A barlangok látogathatóságáról a www.bnpi.hu oldalon tájékozódhatnak.

Szent-István-barlang

15. SEBES-VÍZ FORRÁSOK

Az Ómassáról sárga sáv jelzésű turistaúton közelíthetők meg a Sebes-víz-völgy forrásai.

Az Alsó-Sebesvíz-forrás szurdokszzerű völgyének édesvízi mészkő (mésztufa) lépcsőin lefutó zuhatagjai különleges látványosságok.

A völgy középső szakaszán fákad a szélsőségesen ingadozó vízhozamú Huba-forrás. A forrás alatti nagyob esésű szakaszon szép mésztufa-gátak épülnek, jellegzetes mohafalórával.

A Sebes-víz-völgy a Bükki Nemzeti Park védett területe. Turistaúton szabadon látogatható.

BÜKK FENNSÍK

16. OLASZ-KAPUI TANÖSVÉNY

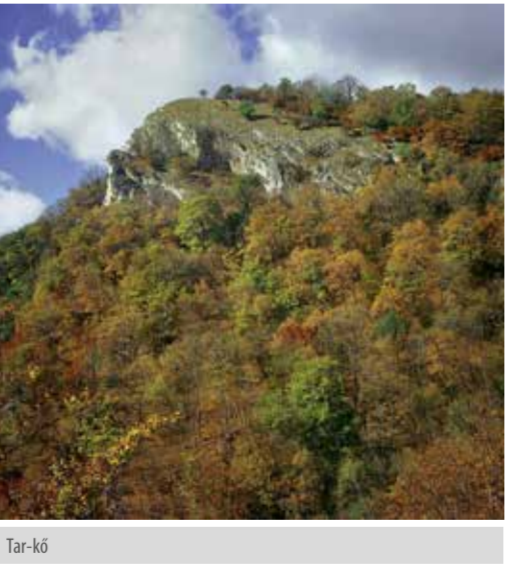
A 7,2 km hosszú tanösvény geológiai, felszínalaktani, botanikai, zoológiai és kultúrtörténeti ismereteket nyújt.

Állomásai:

- Olasz-kapu
- Fekete-sár – Zsidóré
- Tar-kő
- Őserdő
- Káposztáskerti-beszakadás
- Káposztáskert-lápa
- Körös-barlang

Az Olasz-kapui tanösvény a Bükki Nemzeti Park védett és fokozottan védett területén halad.

A kijelölt utakon szabadon látogatható. A bejárás időtartama kb. 3 óra.

Tar-kő

17. NAGYMEZŐ – KIS-KÖHÁTI-ZSOMBOLY TANÖSVÉNY

A tanösvény a Bükk-fennsík különleges karsztos formakincséből a Kis-köháti-zsombolyt és a Nagy-mező karsztvápáját mutatja be.

A tanösvény állomása:

- Kis-Köhát-nyereg (indítótábla)
- Kis-köháti-zsomboly

A Bükk egyik legidősebb barlangja, amely néhány százezer évvel ezelőtt vízvnyelőként működött

A Nagy-mező legnagyobb karsztvápája töbrökkel, kertöbrökkel, víznyelőkkel. Erdőirtás nyomán keletkezett hegyi rét.

A Nagy-mező fokozottan védett természeti terület, a jelzett turistaúton és a tanösvényen szabadon látogatható.

18. JÁVORKÜTI TANÖSVÉNY

Lillafüred felől, a Garadna- majd a Savós-völgyön vezető keskeny műúton gépjárművel Jávorkütjét lehet közveleki. Az indítótabla Jávorküt DNY-i szélén van. A 3 km hosszú tanösvény a kiindulóponthoz tér vissza.

A tanösvény állomásai:

- Jávorküt (indító tábla)
- Jávorküti tó és az őslucos
- Őstfenyes
- Kis-Cipkés
- Az Eszaki- és Déli-Bükk szerkezeti határa
- Töbörsor

A fedett karsztból a mészkőfelszínre átörökölt eltömődött víznyelők sora A tanösvény a Bükki Nemzeti Park védett természeti területén helyezkedik el. A turistautakon szabadon látogatható.

DIÓSGYŐR – BÜKKSZENTLÁSZLÓ – RÉPÁSHUTA

19. DIÓSGYŐRI VÁR

A területen már a népvándorlás korában is erődítés állhatott, majd a 13. században, a tatárjárás után építették az első várat. Ennek falszerkezetére épült Nagy Lajos király szabályos, négyzet alakú palotája. Zsigmond király idejében emelték a külső vár iker tornyait és tornyokat összekötő emeletes lakosztályokat, Mátyás korában pedig gazdasági és lakóépületek létesültek. Nagy Lajos király óta Mohácsig a vár a királynék jegyvádjéka volt.

A programokról és a nyitvatartásról a www.diosgyorivar.hu weboldalon tájékozódhatnak.

Diósgyőri vár

20. BÜKKSZENTLÁSZLÓ, NAGYSÁNC

Bükkszentlászló felett emelkedik a Nagysáncnak nevezett magaslat. Mindenfelől meredek oldalak határolják, csak Ény felől közelíthető meg egy alacsonyabb nyeregőről. A késő bronzkori Kyjatice kultúra alakította ki az erődítés magját és a telep élete a kora vaskorban is folytatódott, majd az i.e. 1. században kelták lakták. Bronzkori és vaskori leletek, vaskori és kelta házmaradványok mellett kelta ezüstpenéz leletek is feltárták. A Nagysánc Bükkszentlászlóról épített úton közelíthető meg. Szabadon látogatható

21. REJTEK – RÉPÁSHUTA TANÖSVÉNY

A 12 állomásos, körtúra jellegű tanösvény a rejtekí Kutatóház parkolójából indul déli irányba a kék ferde sáv jelzésű ösvényen.

A 9 km hosszú tanösvény bejárása kb. 4-5 óráig igényel.

A tanösvény három öregségi szempontból fontos barlangot, mészegetőhelyet, két szurdokvölgyet, a gyertyán-völgyt üveghuta maradványait, a Bükk egyetlen időszakosan működő váltóforrását és két állandó víznyelőt mutat be.

A tanösvény a Bükki Nemzeti Park fokozottan védett területén halad, a kijelölt ösvényen szabadon látogatható.

Balla-barlang

Szalajka-völgy, Fátyol-vízesés

23. BÉLKŐ ÉS AZ APÁTSÁGI TEMPLOM

Bélapátfalva felett a csaknem száz évig tartó mészkőbányászat által megcsontított Bélkő a Bükk peremén emelkedő „kövek” sorozatának nyugati tagja.

Északnyugati lábánál 1232-ben alapították a ciszterti szerzetesek a bélháromkúti apátságot. Az apátsági templom formája, alaprajza, arányai a középkori állapotot őrzik.

Apátsági templomtól a Bélkő csúcsáig vezet tanösvény a hegy kultúrteréneti, természeti értékeit, földtani felépítését és a bányászat történetét mutatja be.

A 7 állomásból álló tanösvény bejárása 1,5-2,5 óráig igényel.

Szabadon látogatható.

Bélkő

24. SZARVASKŐI GEOLÓGIAI TANÖSVÉNY

Az Eger-patak szűk völgyében épült Szarvaskő települést vulkáni kőzetekből álló meredek hegyoldalak fogják közre.

A tanösvény a Bükk délnyugati részének földtani és felszínalaktani szempontból különálló részét, a jura kori palából, a tenger alatti vulkáni kitörések bazaltjából és az egykori tengerfenék üledékeiben megrekedt gabbroból felépült terület szép feltárásait és a szarvaskői vár romjait mutatja be.

A tanösvény 10 állomásból áll, kb. 3-3,5 óra alatt járható be. Nagyrészt a Bükki Nemzeti Park védett és fokozottan védett területén halad. A kijelölt tanösvényen szabadon látogatható.

Szarvaskői bazalt pármalvák

EGER – NOSZVAJ – FELSŐTÁRKÁNY

25. EGER, NYERGES-HEGYI KAPTÁRKÖVEK

Eger határában, a Óstoros-patak keleti mellékvölgyében található a Nyerges-tető. A nyugati oldálán lévő kaptárkő tetőjét nyereg alakúra képezték ki. A plató felületébe tál alakú mélyedéseket, csatornákat, lyukakat vájtak. A sziklavonulat délkeleti falán és egy különálló tömbön 24 fülke és fülkenyom található. A terület védett természeti emlék, a Kaptárkő Egyesület által kiépített Mész-hegy - Nyerges-tető tanösvényen szabadon látogatható.

Eger, Nyerges kaptárkövek

26. NOSZVAJ, POCEM, BARLANGLAKÁSOK

Noszvajon valószímleg a 19. század elejétől alakultak ki a barlang- és pince-lakások. A könnyen megműködhető riolluttufa adta a lehetőséget, fő oka pedig a nagymértékű elszegényedés volt. Ma a barlanglakások, kevés kivétellel lakatlanok, a falu délkeleti részén, a „Poce”-ben lévőök jó részében pedig 1997 óta alkotótelep működik. A művésztelem résztvevői kortársi koncepciók alapján azóta is alakítják a sziklába vájti térformákat.

A noszvaji barlanglakások helyi védettséget élvező építészeti emlékek, illetve Noszvaji Farkas-kő kaptárköve természeti emlék.

Szabadon látogathatók.

Noszvaj, PoceM

27. FELSŐTÁRKÁNYI TANÖSVÉNYEK

A Felsőtárkány északkeleti szelétől lévő tó partjáról három tanösvény indul.

- A Kő-közi kör a Szikla forrást, a Kő-köz nevű sziklaszorosot és a tavat mutatja be. 800 m hosszú, 5 állomást tartalmaz, bejárásához 1 óra elegendő.
- A Barát-réti kör a 2,6 km-re lévő Bujdosó-kőig 4 állomáson mutatja be az útonal éledekeségeit.
- A vár-hegyi kör egy hegycsúcsra és egy hosszú hegygerince vizé fel. 10 km hosszú, 6 állomása van, bejárásához 4-5 óra szükséges.

A tanösvények a Bükki Nemzeti Park területén helyezkednek el, a kijelölt útvonalon szabadon látogathatók.

Tanösvény

SZOMOLYA – BOGÁCS – CSERÉPFALU

28. SZOMOLYAI KAPTÁRKÖVEK

A bükkaljai vulkanizmus közeiteihez kapcsolódó legjellemzőbb felszíni alakzatok a kaptárkövek.

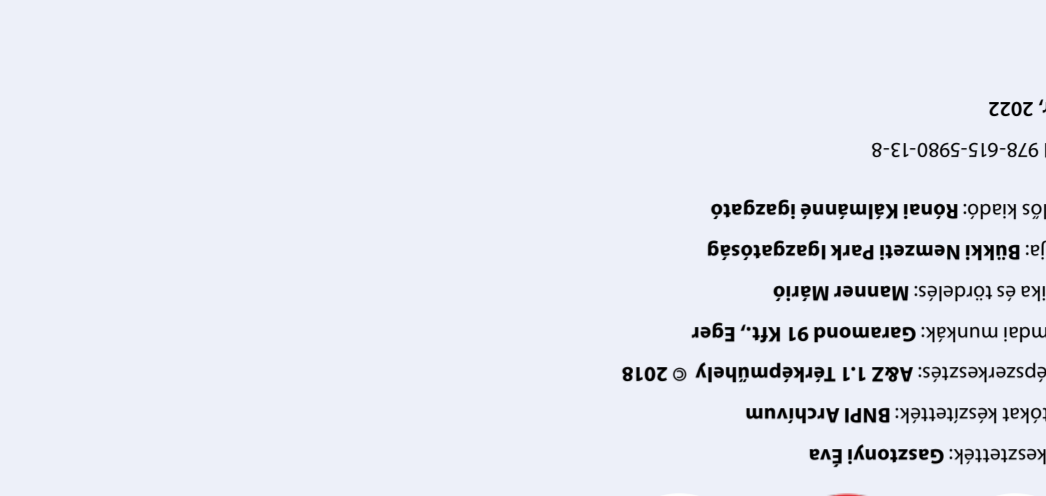
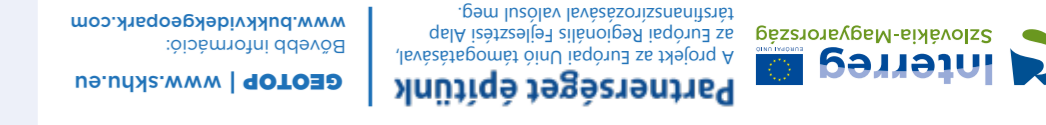
A sziklavonulatokba, kötornyokba a régmúlt korok emberei még tisztázatlan rendeltetésű fülkéket faragtak.

A Kaptár-rét felett húzódó riolluttufa vonulat nyolc nagyobb sziklacsoportján 117 fülke található. Legszébb a V., Királyszékenek is nevezett sziklavonulat, amelyen 48 változó nagyságú és mélységű fülke látható.

A Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi és vagyonkezelésében van. Az épített útvonalon szabadon látogatható.

Szomolyai kaptárkövek

www.bnpi.hu
Telefon: 36/411-581 • E-mail: titkarsag@bnpi.hu
Cím: 3304 Eger, Sánc u. 6. • E-vevélési cím: 3301 Eger, Ft. 116

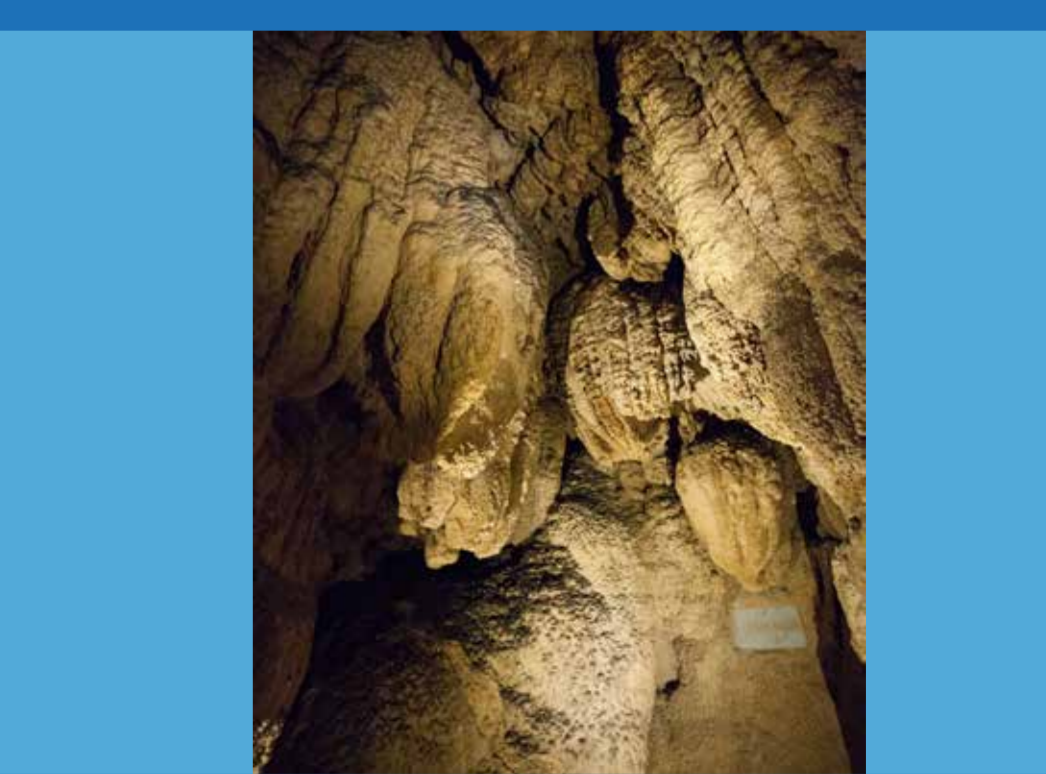
BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

A BÜKK-VIDÉK GEOPARK TÚRAVEZETŐJE

KIRÁNDULÁSI ÖTLETEK NEM CSAK GEOTURISTÁKNAK

1 : 150 000

BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

339136

Hétfőm-kő

BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

BÜKKI

